

Slovenske Posojilnice.

Poteklo je leto dni, odkar smo poročali o delovanju slovenskih posojilnic 1886. leta. Pred nami leži izkaz za leto 1887. in spet vidimo napredek, če prav ne tako zdatnega, kakor 1886. l. Napredek se ne kaže v skupnem denarnem prometu, tem bolj pa v množecih se združnikih, v višjih hranilnih vlogah in do sledno v višjem znesku posojil. Denarni promet je znašal 5,705.382 gld. Najvišij promet izkažejo posojilnica v Mariboru 830.786 gld., Celjska 692.362 gld., obrtnijska v Ljubljani 483.044 gld. Metliška 396.698 gld., kmetška Ljubljanska 360.430 gld., Ptujška 333.778 gld., Vrhnjska 280.448 gld. itd.

Posebno nam ugaja, da se je število združnikov pomnožilo od 8086 na 13.369. To kaže, da segajo in si pridobivajo zaupanje posojilnice vedno bolj med ljudstvom. Skupno število združnikov je sicer še skromno, pa pomisliti nam je, da je združno delovanje masi narodovi še kaj novega in da nove ideje sploh težko prodirajo. Ker malone vse posojilnice dovoljujejo posojila le združnikom, mora vsak, kdor želi posojila, vpisati se v zadrugo, kar je pametna in koristna naredba. Kajti kdor je postal združnik, navadno ostane, ako tudi poplača svoj dolg in po tem potu rastle bode število za zadrugo se zanimajočih ter zanj odgovornih členov. Največ združnikov, 1672, šteje posojilnica Ptujškega okraja, kjer narodno probujeno ljudstvo spoznava koristi in imenitnost narodnega denarnega zavoda. V Celji je 1441, v Mariboru 1356, v Mozirji 816 združnikov. Razmerno narastel je tudi znesek vplačanih združnih deležev od 261.028 na 307.047 gld.

Hranilne vloge so znašale koncem 1886. leta 1,969.500 gld., leta 1887 je bilo vloženih 1,113,551 gld., izplačanih samo 865.300 gld., znašale so torej hranilne vloge že lepo svoto 2,296.211 gld., dokaz v številkah, kako da raste zaupanje do posojilnic vzlic klevetanju nasprotnikov, katerim so ravno posojilnice najhujši trn v peti. Ljudstvo, katero stoji v gmotnem oziru na lastnih nogah, nezavisno je tudi v političnih vprašanjih. Nekatere posojilnice imajo celo več vlog, nego jih potrebujejo, n. pr. Mariborska. Večini pa ne zadostujejo vloge in združni deleži ter so prisiljene, po izposojilih pridobiti si denarna sredstva. Zveza tu posreduje, kakor tudi pomaga pri ustanovi novih posojilnic in v davčnih zadevah.

Obresti za hranilne vloge so navadno še 5%, torej malo višje, kakor pri hranilnicah, pa večje posojilnice dovoljujejo tudi le še po 4½%. Za posojila se zahteva navadno po 6%, kar ni pretirano za osobni kredit. Nekatere posojilnice so celo na 5½% že znižale obresti pri posojilih, menda pri vključenih.

Kakor hranilne vloge, narastla so tudi posojila dana združnikom. Posojilnice imajo izposojenih 2,608.192 gld. ali za 350.000 gld. več, kakor prejšnje leto. Koliko poštenih kmetških posestnikov je bilo rešenih iz rok oderuških in pred poginom, lahko presojamo, ako se spominjamo, koliko je bilo še pred malo leti eksekutivnih dražeb kmetških posestev in koliko manj jih je zdaj.

Zato znova kličemo rodoljubom: Ustanavljajte posojilnice, kjer jih še ni. Koristili bode te narodu po dvojnem potu. Kdor ima na razpolago gotovino, bode vedel, kje varno naložiti svoj denar. Pošteni in zaupanja vredni mož pa bode našel v sili pomoč pri domačem denarnem zavodu. Vsaka slovenska posojilnica je narodna trdnjava. „Zadruga“.

Gospodarske stvari.

O suhih slivah.

Sedaj bode k malu, s 1. dnevom meseca septembra, davek na žganje višji. To bode pa uzrok, da se ga manj izpije, vsaj iz kraja in potlej, da pade slivam in drugim rečem, iz katerih se dela žganje, cena za veliko. Tega bi sicer ne bilo treba, ali iz špirta naredi se lahko, po hladni poti, žganje in zato bodo še bolj, kakor doslej, to žganje vsiljevali pivcem. Leti tudi niso v tem kaj izbirljivi, tedaj se bodo pa največ tega držali. Po drugem žganji ne bode povpraševanja in vsled tega se ga bode manj delalo. Na vsak način torej pade cena slivam, ječmenu itd.

Ubogi kmet, ki prideluje take reči, mora tedaj prevdariti, kaj stori poslej s temi pridelki. Kar se tiče sliv, more jih spraviti še po drugi poti v denar — suhe slive so kedaj bile na dobrem glasu. Kaj, ali bi ne bilo prav, ko bi jih tudi poslej, toda v taki meri sušili, da bi bile za na trg?

Škoda, da pojemlje prodaja suhih sliv, iz naših krajev se je svoje dni sliv več suhih prodalo, kakor pa svežih. Žganjarije so menda tega nekaj krive, več pa more biti to, da se slive niso tako sušile, da bi bile lepe, okusne, kedar so storile dolgo pot v tuje dežele. Ker so sveže slive dobro plačevali, ni bilo treba jih sušiti, posebno, ko se je za te malo kupcev izmenilo. Odslej bode pa to gotovo drugače, in če bi še tudi skraja ne bilo veliko kupcev na suhe slive, po času bode jih gotovo zmerom več, ako bode blago dobro.

Treba bode torej skrbeti za to, da bodo suhe slive dobre, vsaj take, kakor se dobé v Bosni, odkoder se jih veliko izpeljuje v tuje dežele. Žal, da slivje, slivovo drevje, pri nas ni v najboljšem stanju. Veliko dreves je polomljenih, vsled snega poškodovanih in malokdo se